

چوڪري ۽ ڪنڀيون

ليو ٽولسٽائي

اونهاري جي هڪ خوشگوار صبح جو ٻه ننڍڙيون ڀينر، (انهن مان هڪ ٻي کان ٿوري وڏي هئي) ڪنڀيون ڪنڀون ڪري گهر وڃي رهيون هيون. ٻنهي جون ٽوڪريون ڪنڀين سان ڀريل هيون، ٻئي بي فڪري سان ڳائينديون گهر تائين پنهنجو ننڍڙو سفر طي ڪري رهيون هيون.

رستي ۾ هڪ چڙهائي هئي جتي ريل جي پٿري هئي. چوڪرين ان تي چڙهي ڏٺو ته ڪٿان ريل ته نه پئي اچي، پر انهن کي نڪي سڀني ٻڌڻ ۾ آئي ۽ نڪي ريل ايندي نظر آئي. ته هنن ريل جي پٿري کي پار ڪرڻ جو سوچيو. پر نيڪ انهي وقت جڏهن هنن اڃا پهرين وڪ وڌائي هئي ته کين سڀنيءَ جو آواز ٻڌڻ ۾ آيو. وڏي ڀيٽ گهٻرائيندي جيڏانهن آئي هئي موٽي انهي طرف ٻوڙڻ لڳي، پر جڏهن هن مڙي ڏٺو ته پويان سندس ڀيٽ ڪونه هئي، هوءَ ريل جي پٿري جي وچ تي بيٺي هئي.

اهو ڏسندي وڏي ڀيٽ جي ته جهڙوڪر جان نڪري وئي، هن رڙ ڪندي چيس، ”اڙي ڀڄ... جهٽ ڪر ڀڄ“ پر ننڍي ڀيٽ کي ته ڄڻ وڏي ڀيٽ جو آواز ٻڌڻ ۾ ئي نه آيو هجي. هوءَ ته پنهنجي ڪنڀين جي ڳري ٽوڪري کي سنڀاليندي ريل جي پٿري کي ڪراس ڪرڻ جي ڪوشش ۾ مصروف هئي. ايتري ۾ جڏهن وڏي ڀيٽ جو اکيون هن ۾ ڪٽل هيون ته ننڍي ڀيٽ وچ پٿري تي ڪري پئي ۽ ٽوڪري مان ان جون ڪنڀيون پٽ ڪري پيون. هاڻي ننڍڙي چوڪري وچ تي ويهي ڪنڀيون ميڙيندي ٽوڪري ۾ وجهڻ لڳي. وڏي ڀيٽ خوف منجهان سڪتي جي حالت ۾ هئي. جڏهن هن ريل جي ڦيٽن کي ڀيٽ جي ويجهو ڏٺو ته هن هڪ وڏي رڙ ڪندي چيو ته، ”ڪنڀين کي ڇڏ، تون ٻوڙ پائي مون وٽ اچ“ پر ننڍي ڀيٽ کي پنهنجي وڏي ڀيٽ جو آواز سمجه ۾ ئي نه پئي آيو ڇاڪاڻ ته سندس پورو ڌيان ته ڪنڀين کي

ميٽڙ ۾ هو. هاڻي ريل جي ڊرائيور جي نظر پٽڙي جي وچ تي ويٺل چوڪريءَ تي پئي، هن گهٻرائيندي زور زور سان سيٽيون وڄائون پر ڪنپيون ميٽرينڊڙ چوڪريءَ تي ان جو ڪوبه اثر ڪونه ٿيو. اهي ڀل چوڪريءَ جي وڏي پيٽ ۽ ڊرائيور لاءِ نهايت خوفناڪ هئا. پر ڪنپيون ميٽرينڊڙ چوڪريءَ جو ڌيان هٽائڻ ۾ ناڪام ٿي ويا. ريل روڪڻ ۾ ڊرائيور ناڪام ٿي ويو ۽ ريل چوڪريءَ مٿان گذري وئي. ٿوري فاصلي تي آخرڪار ريل بيٺي ته ڊرائيور لهي پوئين گاڏي طرف پڳو ۽ پوءِ ڊرائيور، ريل جي مسافرن ۽ وڏي پيٽ ڏٺو ته ننڍي پيٽ جو منهن هيٺ ۽ ان جو بلڪل ساڪت جسم پٽڙي جي وچ ۾ پيو آهي. ۽ پوءِ ننڍڙي چوڪريءَ پنهنجو مٿو ڪنيو ۽ ٻيهر جلدي جلدي پٽڙي تي پڪڙيل ڪنپين کي ميٽڙ لڳي هاڻي وڏي پيٽ ڊوڙندي آئي ۽ پنهنجي پيٽ کي پاڪر پاتائين، ڳوڙهن جي باوجود ٻنهن پيٽن جي ڳلن تي پڪڙيل خوشي جون لهرون صاف نظر اچي رهيو هيون. پوءِ ٻنهي پيٽن جلدي جلدي اهي رهيل ڪنپيون اتان ميٽريندي ٽوڪري ۾ وڌيون، پوءِ هڪٻئي جو هٿ پڪڙيندي خاموشي سان پنهنجي گهر طرف روانيون ٿيون. شايد ان وقت پنهنجن خيالن ۾ انهن ئي تجربن منجهان گذري رهيون هيون جنهن مان اڃا ٿوري دير پهرين حقيقت ۾ گذري چڪيون هيون.

تمام ٿوري وقت ۾ انهن ٻنهي پيٽن اها دانائي حاصل ڪري ورتي هئي جو هونئن ته ايتري ننڍي عمر ۾ حاصل ڪرڻ مشڪل آهي.

ليو ٽولسٽوئي

(1910 کان 1828)

هڪ مشهور روسي ليکڪ هو، سندس تعلق امير گهراڻي سان هو. انهي ڪري هو هڪ وڏي زمين جي حصي جو مالڪ پڻ هو. کيس تيرنهن ٻار هئا ۽ هڪ زال هئي. جنهن جي وفات مڙس جي مرڻ کان پوءِ ٿي هئي. جيتوڻيڪ ٽولسٽائي امير به هو ۽ مشهور به هو پر سندس دل شهرت ۽ دولت کان پرڄي چڪي هئي. هن غريب هارين جي ٻارن جي تعليم لاءِ

اسڪول به ڪوليو هو. انهيءَ ڪانسواءِ به ضرورتمندن جي هميشه مدد ڪندو هو. ٻارن لاءِ هن ڪيتريون ئي ڪهاڻيون لکيون هيون. انهن مان هڪ ته توهان هاڻي پڙهي چڪا آهيو. هن جا ٻه ناول آهن جن جو شمار دنيا جي عظيم ادب ۾ ٿئي ٿو.

1. War and peace; 2. Anna Karenina

آمنه اظفر

سنڌيءَ ۾ ترجمو

عطيه دائود

